

Uit Het Parool van 6 augustus 2004

Bouwput Rijksmuseum

KASPER JANSEN

Wie als argeloze toerist vanaf de Amsterdamse Spiegelgracht naar het Rijksmuseum gaat, moet wel denken dat ook daar een stuk Noord-Zuidlijn wordt aangelegd, net als bij het Centraal Station, onder het Rokin en de Vijzelgracht. Vlak voor het Rijksmuseum ligt een enorme bouwput, daar krijgt het Rijksmuseum kennelijk een eigen metrostation. De Stadhouderskade is geheel overhoop gehaald en boven het water van het Singel staan directieketen en opslagtanks met bouwmaterialen.

Het Rijksmuseum lijkt onbereikbaar. Maar doeken aan de gevel maken duidelijk dat het toch open is: er zijn 'Meesterwerken' te zien. Wie concludeert dat de ingang aan de achterkant moet zijn, ziet na de chaotische oversteek de pijlen die daarheen verwijzen. Pas wanneer de toerist bij de ingang de bordjes in het Nederlands en het Engels leest, begrijpt hij dat het Rijksmuseum tot de zomer van 2008 wordt gerestaureerd en dat een deel van de collectie nu wordt tentoongesteld onder de titel 'Meesterwerken'.

Fransen, Duitsers, Italianen en Japanners die geen Nederlands of Engels begrijpen, zullen het nooit weten en moeten binnen wel verbaasd zijn over de geringe ruimte in het enorme gebouw. Aan hen is ook het pas geopende Infocentrum over het Nieuwe Rijksmuseum niet besteed. Het staat daar onopvallend in de tuin, zelfs bijna onopvallend. Het gebouwtje is het eerste werk in Nederland van het Spaanse architectenduo Cruz en Ortiz, dat het Rijksmuseum renoveert.

Binnen is het wit en voornamelijk leeg. Er staat een fraaie maquette van het 'Nieuwe Rijksmuseum'. Er is een fraaie brochure te koop en er worden op de wanden twee filmpjes gedraaid over de renovatie. De ruimte is dankzij een lange glaswand erg licht en wie naar de bleke filmprojecties kijkt ziet voornamelijk zijn eigen schaduw.

De informatie over de bouwgeschiedenis van het Rijksmuseum is summier, er wordt zelfs niet gemeld dat Cuypers ook het Centraal Station bouwde. Over de vorige renovaties, het volbouwen van de binnenhoven en het overschilderen van de Cuyperiaanse decoraties wordt nauwelijks iets verteld. Het nieuwe Infocentrum is een nogal treurige opmaat voor de nieuwe presentatievormen in het Nieuwe Rijksmuseum. De schamelheid staat haaks op het belang van de zeer kostbare renovatie van onze 'Nationale Schatkamer'. Het is goed dat die plaatsvindt, maar je zou er graag enthousiaster over worden.

Het Infocentrum propageert vooral de onderkeldering van de **onderdoorgang**. Dat is ook het spectaculairste onderdeel van de renovatie, terecht afgekeken van de noordvleugel van het Parijse Louvre. Maar waarom wordt die nieuwe ruimte weer volgezet met vier zware 'betonnen' kokers? Het zijn kassa's, zeggen de dames bij de receptie. Bij Albert Heijn zijn ze onopvallender.

De maquette biedt meer verontrustend nieuws. Er komt in de tuin een fikse nieuwe toren.

En de intieme Japanse tuin, rechts na de **onderdoorgang**, wordt bijna volgebouwd met een paviljoen voor de Aziatische collectie. Na het ongedaan maken van oude toevoegingen, komen er weer nieuwe. Architecten willen nu eenmaal bouwen. Zo kan men over een eeuw, bij de volgende renovatie, opnieuw klagen over de mishandeling van Cuypers en is er weer wat af te breken.